

Posudek diplomové práce

Autor diplomové práce: Eliška Hutníková

Název diplomové práce: Mashupy a kultura API

Vedoucí diplomové práce: Karel Minařík

Oponent: Josef Šlerka

Hodnocení: Výborný, předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě

Cíl práce:

Cílem práce je představit jeden z nejdůležitějších aspektů současných webových aplikací a slueb — poskytování strojového rozhraní (API application programming interface) ke svému obsahu a funkcím. Takové rozhraní které umožňuje vytvářet tzv. mashupy, aplikace obohacující funkcionalitu těchto slueb, spojující jejich obsah s obsahem třetích stran, apod. Součástí práce je praktická část – funkční mashup pro slubu Foursquare.

Hodnocení:

Předkládaná práce zdařilým způsobem shrnuje posun od „webu dokumentů“ k „webu slueb“, tak jak k němu ji několik let v oblasti internetu dochází. Prostřednictvím poskytování strojového rozhraní (API) současné webové stránky a aplikace otevírají přístup ke svým funkcím i pro aplikace třetích stran – a platí to rovně a zejména pro data, s nimi pracují.

Umonují tak kreativní, inovativní a dopředu neodhadnutelné využití a agregace svých dat, nebo dat svých uivatelů, ve spojení s dalšími slubami, které podobné strojové rozhraní rovně poskytují. Jedním z nejvýmluvnějších příkladů je sluba Twitter [www.twitter.com], která záměrně a důsledně poskytuje velmi dobře pouitelné a rozsáhlé API ke svým funkcím, zatímco sama „lidsky dostupná“ funkcionalita je velmi omezená. Autoři tak mohou poskytovat uitelům Twitteru rozhraní a funkce, kterými původní sluba nedisponuje – např. upozornění na to, e mně určitý uivatel přestal „sledovat“, či využití Twitter zpráv jako připomínek nebo úkolovníku. Viz kapitola zmiňující slubu Twitalyzer (4.7).

Velmi důležitým ohledem je strojová zpracovatelnost a dostupnost veřejných dat, která zejména v anglo-americkém kontextu získává na důležitosti – v České republice je v této oblasti situace v podstatě katastrofální, a nelze odhadnout zda záměrně či z nedbalosti.

Autorka si dala velmi záleet na řešerši a shromádění informací týkajících se problematiky, a prokázala, e je schopna pracovat s rozptýlenými zdroji v oblasti internetu a informace sumarizovat a syntetizovat. Práce obsahuje obrovské množství odkazů na zdroje, včetně obrazových materiálů a důležitých příkladů, které ve většině případů autorka komentuje z perspektivy výborné znalosti a orientace.

Drobnou vadou je přitom poměrně citelné zaměření na marketingovou či obchodní stránku věci, která není neprávěná, ale zastíňuje aspekty jiné. Tento faktor se projevuje ke škodě práce především ve formulacích a stylistice, které místy sklouzávají k urnalistickému vyjádření a zkratce, příp. nepřesné a volné terminologii.

Práci by bylo také mono vytknout poměrně „důvěřivou“ práci se zdroji, kdy rozličná fakta jsou uváděna „tak jak jsme je našli“, bez problematizace či dohledání oponující informace a daleko větší důraz je kladen na vršení dalších a dalších informací ne na kritickou práci s nimi. V další akademické práci, v navazujícím studiu, atd. bych chtěl autorku před takovým postupem varovat.

Na některých místech bychom mohli považovat za sporné poněkud hrubé švy s tématy jako je např. RDF a

mikroformáty, nebo autorizační mechanismy typu OAuth, které by bylo moné odstranit.

Kategorizace mashupů, kterou autorka prezentuje v kapitole 3 je místy poněkud „prkenná“, jako ostatně každá jiná kategorizace proměnlivé oblasti. Kapitola 4 o dělení mashupů podle jejich funkce je daleko silnější.

Nejsilnější kapitolou práce je kapitola pátá („Sporné aspekty“), která obsahuje o několik úrovní energičtější a zaujetější pojetí tématu, ne celý zbytek práce. Kapitola vynikajícím způsobem shrnuje problematiku soukromí v prostředí decentralizovaných slub pracujících s intimními daty svých uivatelů. Prozrazuje, jak zajímavé práce by autorka byla schopna, pokud by k ní jako celku přistoupila s podobným zaujetím, osobní znalostí tématu a investicí energie. Tuto kapitolu doporučuji k otištění v odborném časopise nebo internetovém médiu.

V kontextu práce je třeba ocenit vůli autorky prověřit teoretické koncepce i v praxi, vytvořením funkční aplikace pracující s API sluby Foursquare, která pracuje s údaji o poloze svých uivatelů. Aplikace je postavena na klasické myšlence mashupu: tedy prostřednictvím práce s API sluby nabídnout uivatelům rozhraní, které „mateřská“ aplikace nedovoluje – tedy přehledný výpis a vyhledávání míst, která uivatel navštívil. Aplikace je spíše „načrtnuta“ ne dokončena, funkcionlita je omezená, její grafické rozhraní je chudé, způsob autentizace vyuívá „zastaralou“ formu předání uivatelského jména a hesla, apod. Lze si však snadno představit, e pokud by autorka měla k dispozici více času, byla by aplikace mnohem „dotaenější“.

Shrnutu a podtreno: přes zmíněné nedostatky práce navrhuji autorce hodnocení **výborně**, neboť šíře záběru práce je velká a může sloužit jako dobrý podklad pro další diplomové práce k tématu. Při hodnocení přihlédám zejména k páté kapitole a celkově evidentní snaze autorky dret se tématu a svých zkušeností a pracovat upřímně. Podmiňuji však toto hodnocení mnohem akademičtějším představením tématu na ústní obhajobě, tedy vynechání zkratek, marketingových obrátů a obecných fráží o „vývoji internetu“. Zároveň je podmiňuji uspokojujícím popisem zkušeností s vývojem praktické části, tedy mashupu s Foursquare API a navřením moností jeho dalšího rozvoje.

Stylistická úroveň práce:

Práce je napsána (a na naprosté výjimky) stylem odpovídajícím podavkům kladeným na diplomovou práci, neobsahuje překlepy a pravopisné chyby.

Formální úprava práce:

Práce je náležitě upravena, je členěna do kapitol, sazba formálně a na drobné detaily (odsazování nadpisů aj.) v pořádku.

Doplňující otázky pro obhajobu:

Viz závěr kapitoly „Hodnocení“, podmínkou pro hodnocení výborně.

V Praze, dne 14. 5. 2010 Karel Minařík

